

Za svako dete najbolji početak

© UNICEF Serbia/Emil Vasić

U najranijem detinjstvu, od rođenja do treće godine, postavljaju se temelji za životne uspehe, zdravlje i blagostanje, a propusti u brizi i stimulaciji razvoja deteta u ovom periodu ostavljaju dugoročne posledice koje se kasnije ne mogu u potpunosti nadoknaditi. Period ranog detinjstva je najznačajnija razvojna faza u životu i zato je ulaganje u razvoj u ranom detinjstvu prioritet UNICEF-ovog rada.

U prve tri godine dečjeg života, razvoj deteta prati i podstiče u najvećoj meri resor zdravstvene zaštite kroz preventivne preglede pedijatara i posete patronažnih sestara. U tom periodu, u život porodice uključen je i sistem socijalne zaštite, naročito za porodice sa decom sa smetnjama i teškoćama, te porodice koje moraju da koriste finansijsku podršku i druge usluge sistema socijalne zaštite. Ove usluge predstavljaju jedinstvenu mogućnost da se, kroz podsticaje za razvoj koje pružaju obrazovni i sistema zdravstvene i socijalne zaštite, na što bolji način iskoriste razvojni potencijali koje detinjstvo pruža za uspešnu pripremu za ostatak života.

U okviru programa saradnje UNICEF-a i Ministarstva zdravlja na unapređenju razvoja u ranom detinjstvu, radimo na poboljšanju uslova rada i obezbeđenju neophodnih materijala za tim lekara i zdravstvenih

saradnika koji, kroz direktni rad sa decom najranijih uzrasta, prate i stimulišu njihov razvoj.

Zahvaljujući podršci naših donatora iz privatnog sektora, u proteklih nekoliko meseci obezbedili smo da 9 razvojnih savetovališta u Srbiji bude opremljeno nameštajem po meri dece i didaktičkim materijalima, koji služe za procenu i podsticanje razvoja različitih veština kod deteta. Roditelji mogu da vide i nauče, na konkretnom primeru, kako da korisne i zabavne aktivnosti sa decom ponove kod kuće. Ovakav način rada smanjuje stres kod roditelja i pomaže im da uživaju u stimulaciji razvoja svoje dece.

Kompanija Nordeus nam je omogućila da opremimo 6 razvojnih savetovališta u Leskovcu, Vranju, Požarevcu, Pančevu i Pirotu, kao i da u saradnji sa Udruženjem pedijatara i Gradskim zavodom za javno zdravlje Beograd, obezbedimo obuke za pedijatre, patronažne sestre, i zaposlene u razvojnim savetovalištima kako bi unapredili svoja znanja u oblasti razvojne procene, intervencije i saradnje sa porodicom.

„Kompanija Nordeus sa velikim zadovoljstvom podržava program „Za svako dete najbolji početak“ i ponosni smo što svojim radom pravimo pozitivnu razliku za mnogo decu u našoj zemlji. Naši zaposleni su uglavnom mlađi ljudi, većina roditelji male dece. Svesni smo značaja podrške roditeljima da svojoj deci obezbede najbolju osnovu za dalji život. Prve godine života su najvažnije, a ulaganje u programe prevencije i rane intervencije utiču na smanjenje siromaštva, nejednakosti i obezbeđuju održivi razvoj našeg društva,“ rekla je Marija Beslać, direktorka za komunikacije i CSR kompanije Nordeus.

Elektroprivreda Srbije obezbedila je nov nameštaj i komplete didaktike razvojnim savetovalištima u Žemunu, Kragujevcu i Nišu. Zahvaljujući finansijskoj pomoći ove kompanije, prošle godine je održan dvodnevni seminar, gde je pedijatrima predstavljen

„Vodič za praćenje razvoja“. Ovaj novi instrument značajno unapređuje njihov rad – pomaže im da i kod najmlađih pacijenata prepoznaju probleme u razvoju i zajedno sa roditeljima isplaniraju podršku koja im je potrebna.

„Elektroprivreda Srbije je projekte podrške deci postavila kao prioritet u svom društveno odgovornom poslovanju. Zato želimo da ovaj značajan datum za našu kompaniju, 6. oktobar, dan Elektroprivrede Srbije simbolično posvetimo najmlađima kroz donaciju za tri razvojna savetovališta. Elektroprivreda Srbije posebno je posvećena obrazovanju mlađih ljudi, a ovakav vid podrške predstavlja prvi korak na tom putu, jer pravilan razvoj u najranijem detinjstvu olakšava i unapređuje kasniji period učenja i sticanja novih znanja. Naša uspešna saradnja sa UNICEF-om traje već dugi niz godina na različitim projektima, a ovom prilikom želimo da zahvalimo i Ministarstvu zdravlja na iniciranju ovakvih projekata“, poručio je prof. dr Branko Kovačević, predsednik Nadzornog odbora „Elektroprivrede Srbije“.

Udruženi sa našim redovnim donatorima koji nam pružaju dragocenu podršku, nastavljamo sa razvojem usluga za najmlađu decu i njihove porodice, kako bismo osigurali da je svako dete razvilo svoje pune potencijale i zakoračilo u život spremno.

© UNICEF Serbia/Emil Vasić

© UNICEF Serbia/Emil Vasić

Roditeljski telefon

Roditelji su deci najvažnije osobe u životu. Oni su tu da ih zaštite, nauče i posavetuju, razgovaraju o svemu što ih interesuje. Oni deci postavljaju sistem vrednosti koji će ih pratiti kroz život. Roditeljska linija osmišljena je kao pravovremena i stručna pomoć za prevazilaženje svakodnevnih problema sa kojima se roditelji suočavaju tokom perioda odrađivanja svoje dece.

Intervju sa saradnicama telefonskog savetovališta

Ko radi u telefonskom savetovalištu?

Stručni tim čini 25 savetnika, kojima podršku daju dva supervizora. Savetnici imaju bogato iskustvo u oblasti zaštite i vaspitanja dece i mladih, kao i u radu sa porodicom, a svi su i dodatno obućeni za specijalizovanu uslugu telefonskog savetovanja. Oni su spremni da svima koji pozovu Roditeljski telefon odgovore na najrazličitija pitanja iz oblasti dečijeg razvoja, izazovnih ponašanja, porodične dinamike, situacionih kriza i kako se nositi sa njima, kao i zakonskim procedurama koje se odnose na ovu oblast.

Koja su najčešća pitanja koja vam roditelji postavljaju?

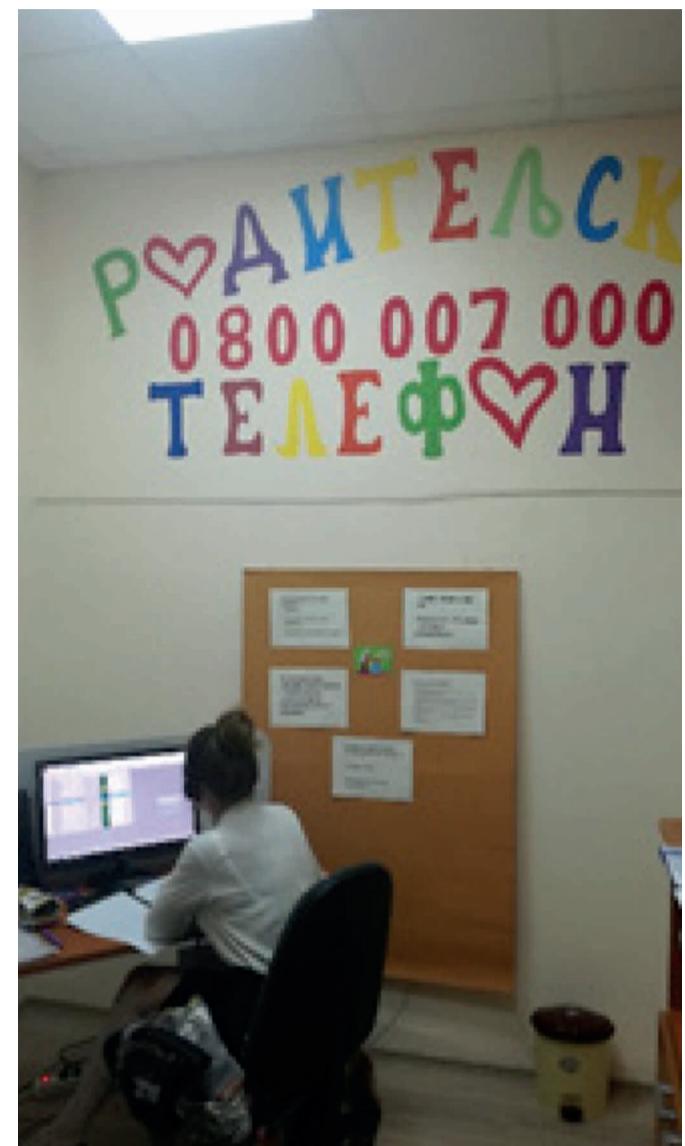
Pozivaju nas ne samo roditelji, nego i srodnici dece, najčešće baka, deka i supružnici iz novih bračnih ili vanbračnih zajedница. Pitanja se odnose na svakodnevni život i izazove koje nameće uloga roditelja iz dana u dan, od jutra do večeri... Pitaju, na primer, „Kako da postupim u određenoj situaciji sa detetom?”, „Zašto se tako ponaša/ne

слуша, ne prihvata?”, „Da li grešim?”, „Mi smo normalna porodica, činimo sve, a on/ona tako... da li je to normalno, šta da radim?”. Kod specifičnih problematika kao što su nasilje u porodici, zavisnost od psihoaktivnih supstanci, ili izraženih promena u ponašanju dece i mladih, često se susrećemo sa veoma umornim roditeljima koji su na ivici snage, sa malo vere da se stvari mogu popraviti. Njima je osim savetodavnog razgovora potrebna i dodatna podrška, te ih mi, osim što savetujemo, takođe i edukujemo i upućujemo i na druge usluge sistema (savetovališta i zdravstvene ustanove, a ponekada policiju i sud).

Roditeljska linija je sada pilot projekat. Da li se planira da postane stalni servis za roditelje?

Roditeljsko telefonsko savetovalište je trenutno dostupno tri sata dnevno, šest dana u nedelji – radimo svakim danom osim ponedeljka. Želimo da se poveća broj radnih sati, što će zavisiti od finansijskih sredstava, kao i da se usluga integriše u redovne usluge sistema socijalne zaštite, nakon perioda od 24 meseca tokom kojih ćemo nastojati da je unapredimo u skladu sa preporukama porodica koje je koriste.

ju kako da se postave kada dete ima napade besa u najranijem periodu života, kada kreće u vrtić ili školu ili kada kao tinejdžer ispituje granice roditeljske tolerancije, kako da zaštite dete od nasilja na društvenim mrežama, maltretiranja vršnjaka ili kako da mu pomognu kada proživaljava prvu neuvraćenu ljubav.

Fer Plej turnir za pomoć Roditeljskoj telefonskoj liniji

© UNICEF Serbia/Milan Rašić

I ove godine smo organizovali UNICEF Fer plej turnir u basketu, koji je održan 11. septembra na Kalemegdanu. Zahvaljujući podršci kompanija koje su učestvovale na turniru, prikupljeno je 900.000 dinara za podršku radu Roditeljske telefonske linije (0800 007 000).

Prvo mesto osvojio je tim Telekom Srbija, koji je u finalu bio bolji od VIP mobile. Treće mesto zauzela je ekipa Nordeus, dok su nagradu za fer plej do-

bile ekipe kompanija Endava i Telekom Srbija. Uz njih su na terenu nastupili i predstavnici kompanija Actavis Zdravlje, Atlantic Grupa, Coca-Cola HBC, Color Press Grupa, Eurobank, Gorenje, L’Oreal, Manpower, NLB banka, Roda, Saga, Siemens, TeleGroup, UniCredit Bank, i Wiener Stadtische.

Učesnici ovogodišnjeg Fer plej turnira su bili posebno inspirisani uspesima koje su postigle naše košarkaške reprezentacije na Olimpijadi u Riju, a

svi timovi su zajedno promovisali vrednosti sporta, košarke, timskog duha, saradnje i fer pleja. Ovaj turnir je bio još jedan od sportskih događaja koje organizujemo kako bismo promovisali značaj učešća u sportskim aktivnostima koje doprinose razvoju društva.

Zahra u ogledalu

Iza nje je put dugačak nekoliko hiljada kilometara. Iza nje su meseci koje je provela po kampovima u Turskoj i Grčkoj. Sada broji poslednje dane u improvizovanom šatorskem naselju na srpsko-mađarskoj granici. Ako ona i njena porodica budu imali sreće, za nekoliko dana boraviće u novom kampu na svom putu ka Zapadnoj Evropi, negde između Segedina i Budimpešte.

Od kampa do kampa, četvorogodišnja Zahra se ne seća života pre šatora. Ne seća se Avganistana gde je rođena. Ne seća se kuće odakle je krenula. Nikada nije imala dugačku kosu. Kad je dovoljno stasala da može da je pusti počela je da živi pod vedrim nebom i da često spava na zemlji. A, to znači i sunce, i kišu, i vaške. Zato Zahra ima kratku kosu. I zato liči na dečaka.

Ipak, prava je devojčica. Voli da se ogleda u ogledalu. Oslanja glavu na rame i namiguje sama sebi. Jedino zajedničko ogledalce u kampu nalazi se na improvizovanoj česmi ispod koje je razvoden odvodni kanal koji vodi u šumu. Njime pliva prljava voda u kojoj sapuni koji su ispali, a koje se нико ne usuđuje da izvadi, puštaju sapunicu i prave dugu kada sunce probije kroz lišće okolnog drveća. Zahra ne gleda u tu dugu. Gleda sebe u ogledalu i prema malim vratima na ogradi na kojima se sa vremenom na vreme pojave mađarski policajci koji sporadično propuštaju izbeglice.

Nedaleko od česme se nalazi tuš kabina. Četiri će beta koja su prebačena preko grana kako bi stanovnici ovog kampa na ničijoj zemlji imali kakvu-takvu privatnost. Ćebad su teška i prljava. Natopljena odozgo vodom, a sa donje strane blatom.

Zahra je upravo izašla sa mamom iz te „kabine“. Brzo suši kratku kosu na suncu. Obukla je ono što je imala na sebi i pre kupanja. Čini se da joj ne smeta što nema preobuku. Nije to najvažnije na svetu. Opet gleda prema malim vratima na ogradi. To je važno.

Teški zraci od jutra suše zemlju koju je sinoć natopila kiša. Neko blato se ne da. I dalje se lepi za obuću. Tamo gde je zemlja tanja, već se prave pušotine i zemlja se suši u grumenje. Niz jedan takav zemljani put koji vodi do kampa u kome je Zahra kostrila se beli džip. Taman se čini da se dohvatio osušene zemlje, a zatim se čuje kako se motor muči i dere, a točkovi okreću u mestu. Ipak, nekako prolazi kroz tragove koje je juče napravio traktor i uspeva da se dokopa do neformalnog kampa.

To je vozilo koje je prepuno hrane i sredstava za higijenu. Humanitarni radnici pomažu da se sve raspodeli i primaju zahvalnost koja je nekad klanjanje glavom, nekad stezanje ruke, nekad stavljanje šake

na grudi. Nemušti rečnik ljudi čije oči govore više od bilo kog prevodioca.

Deca staju u red jer su tako naučila. Život u kampovima ih je oblikovao da čekaju. Iz belog džipa se vadi poslednja kutija. Pomoć UNICEF-a obezbeđena je zahvaljujući finansijskoj podršci Vlade Japana. Letnje polo majice. Nove, čiste, mirišljave, još uvek u celofanu. Sredovečni bradati čovek, nekad i sam izbeglica, a sada onaj koji im pomaže, prilazi Zahri i daje joj crnu majicu. Ona je prihvata, a zatim mu zadržava pogled i pokazuje na crvenu koja mu se nalazi u drugoj ruci. Devojčica je. On je pogledom razume i menjaju se.

Skoro 50 miliona dece raseljeno širom sveta

Širom planete je raseljeno skoro 50 miliona dece – 28 miliona dece su iz njihovih domova isterali sukobi koje ona nisu izazvala, a još milioni njih migriraju u nadi da će naći bolji, bezbedniji život. Često traumatizovana zbog sukoba i nasilja od kojih beže, deca se na putu suočavaju i sa drugim opasnostima, uključujući i rizik da se udave pri prelasku mora, od neuhranjenosti i dehidracije, trgovine ljudima, kidnapovanja, silovanja, pa čak i ubistva. I u zemljama kroz koje prolaze i na svojim odredištima često se suočavaju sa ksenofobijom i diskriminacijom.

Nov izveštaj *Raseljeni: Intenziviranje krize* sa kojom se suočavaju deca izbeglice i migranti, koji je UNICEF objavio 7. septembra, predstavlja nove podatke koji pokazuju zabrinjavajuću sliku o životu i stanju miliona dece i porodica pogođenih nasilnim sukobom i drugim krizama zbog kojih im se čini da

je bezbednije da rizikuju sve na opasnom putovanju nego da ostanu kod kuće.

„Neizbrisive slike pojedinačne dece – malo telo Ajlana Kurdija koje su talasi izbacili na plažu pošto se udavio u moru ili krvavo lice Omrana Dakniša dok je šokiran sedeо u vozilu hitne pomoći nakon što mu je razoren dom – zaprepastili su svet“, rekao je izvršni direktor UNICEF-a Entoni Lejk. „A svaka slika, svaka devojčica ili dečak, predstavljuju mnogo miliona dece u opasnosti – a to zahteva da naše saosećanje sa pojedinačnom decom koju vidimo bude u istoj meri praćeno akcijom za svako dete.“

Prema izveštaju *Raseljeni*, u Turskoj se nalazi najveći ukupan broj skorašnjih izbeglica i vrlo verovatno najveći broj dece izbeglica na svetu. U odnosu na broj stanovnika, Liban ima daleko najveći broj

izbeglica. U Libanu je približno 1 od 5 ljudi izbeglica, dok je, na primer, u Velikoj Britaniji približno 1 izbeglica na svakih 530 ljudi, a u Sjedinjenim Američkim Državama 1 osoba na svakih 1.200 ljudi.

U izveštaju se tvrdi da tamo gde postoje bezbedne i legalne rute, migracija može da pruži priliku i deci koja migriraju i zajednicama u koje ona dolaze. Analizom uticaja migracije u zemljama sa visokim dohotkom, utvrđeno je da su migranti više doprineli kroz poreze i uplate socijalnih doprinosa nego što su primili; da su popunili nedostatak i visokokvalifikovane i niskokvalifikovane radne snage na tržištu rada; i da su doprineli ekonomskom rastu i inovacijama u zemljama domaćinima.

Međutim, ključni problem je što deca koja su napustila ili su prinudno raseljena iz svojih domova često gube potencijalne koristi od migracije, kao što je, na primer, obrazovanje koje je važan pokretački faktor za mnogu decu i porodice koje odluče da migriraju. Pet puta je veća verovatnoća da školu neće pohađati dete izbeglica nego dete koje nije izbeglica.

Izvan učionice, zakonske prepreke sprečavaju deču izbeglice i migrante da koriste usluge pod istim uslovima kao i deca koja su rođena u toj zemlji.

„Koliku cenu ćemo svi mi platiti ukoliko ne obezbedimo tim mlađim ljudima mogućnost da se obrazuju i imaju normalnije detinjstvo? Kako će moći da pozitivno doprinesu svom društvu? Ako ne budu mogli da daju svoj doprinos, ne samo da će biti ugrožena njihova budućnost, već će to naškoditi i interesima njihovog društva“, rekao je Lejk.

WANNAGIVE: partnerstvo UNICEF-a i WANNABE magazina

WANNA X GIVE

"Jer je tuđa sreća i moja sreća"

Na Međunarodni dan humanosti, UNICEF i WANNABE magazin pokrenuli su kampanju pod nazivom „WannaGive – jer je tuđa sreća i moja sreća” sa ciljem promovisanja humanosti, solidarnosti i lepote davanja. U kampanji, koja se odvija u okviru obeležavanja 70 godina postojanja i rada UNICEF-a, učestvovaće i ambasadori UNICEF-a i ličnosti iz javnog života Srbije koji će promovisati značaj darivanja, solidarnosti i altruizma.

UNICEF i WANNABE će na inovativan i prepoznatljiv način nastojati da ukažu građanima, zahvaljući

kojima je UNICEF u Srbiji aktivan već sedam decenija, na važnost ulaganja u bolje i podsticajnije okruženje za decu. Ideja je da ova zajednička akcija podstakne razvijanje solidarnosti i humanosti. Zajedničkim ulaganjem možemo da doprinesemo promenama koje donose dobrobit celom društvu.

„Davanje nas spaja sa ljudima i to čini jednu od naših osnovnih ljudskih potreba – potrebu za povezivanjem. Naučne studije pokazuju da pomoći drugima povećava zadovoljstvo životom, daje smisao postojanja, pospešuje osećanje samovrednovanja,

poboljšava naše raspoloženje, smanjuje stres i doprinosi boljem kvalitetu života. Javne ličnosti, promotori naše kampanje, vođeni primerima iz svojih života, podeliće sa nama dragocene trenutke koje humanost izaziva. Verujemo da je to dobar način da doprinesemo širenju kulture davanja i solidarnosti u našoj zemlji. Sigurni smo da će to uticati i na povećanje broja članova Kluba prijatelja UNICEF-a, koji žele da učestvuju u stvaranju boljih uslova za svako dete u Srbiji”, izjavila je Vesna Savić Đukić, šefica Odseka za saradnju sa privatnim sektorom UNICEF-a u Srbiji.

Nina Milović, suosnivač i direktorka WANNABE magazina, izrazila je veliko zadovoljstvo zbog prilike da radi sa UNICEF-om, organizacijom koja je danas sinonim borbe za dečija prava i njihovu dobrobit.

„Ova saradnja je za nas potpuno prirodna, jer odražava ciljeve kojima WANNABE magazin i sam teži. Inspirisati ljudе da se okrenu drugima, budu još humaniji i bolji, jedan je od najlepših i najizazovnijih projekata na kojima smo do sada radili. Znanje i iskustvo koje smo stekli u dosadašnjem radu, najbolje možemo da iskoristimo u radu sa organizacijom kao što je UNICEF”, rekla je Nina Milović i dodala da je zajednički projekat sa ovom organizacijom još jedna potvrda da je magazin bio i ostao mesto promovisanja pravih vrednosti.

Podrška košarkaških reprezentacija Srbije Klubu prijatelja UNICEF-a

Pred početak Olimpijskih igara u Riju, predstavnici košarkaških reprezentacija Srbije, posetili su UNICEF-ove standove u Ušće Shopping Centru i u Mercator Centru, kada su pozvali građane da se učlane u Klub prijatelja UNICEF-a.

Aleksandar Saša Đorđević, ambasador UNICEF-a u Srbiji i selektor muške košarkaške reprezentacije Srbije posetio je naš stand u Ušće Shopping Centru i razgovarao sa predstavnicima UNICEF-a koji su angažovani u regrutovanju članova Kluba prijatelja UNICEF-a.

Saša Đorđević je naglasio da ni u jednoj velikoj borbi ne možemo da pobedimo sami – ni u košarcu, ni u životu. Zbog toga je uspostavljen Klub prijatelja UNICEF-a. On nas okuplja, snaži i bodri u naporima da stvorimo uslove za srećnije odrastanje svakog deteta u Srbiji.

„Važne karike u našem uspešnom timu su redovni donatori, zatim mladi ljudi koji vredno i požrtvovano rade na UNICEF-ovim standovima, ali i institucije – šoping centri koji nam ustupaju prostor i banke koje obezbeđuju najefikasnije bankarske usluge za redovne mesečne donacije”, istakao je Đorđević i još jednom pozvao pojedince, sve banke i institucije da se uključe u tekuću kampanju i podrže rad UNICEF-a u Srbiji.

Marina Maljković, selektorka ženske košarkaške reprezentacije Srbije i košarkašice Danijel Pejdž, Saša Čađo i Nevena Jovanović razgovarale su sa našim predstavnicima i donatorima.

„Ponosna sam jer imam mogućnost da na ovaj način podržim UNICEF koji decenijama pomaže deci u našoj zemlji. Ova organizacija ulaže ogromne napore da bi oni imali srećnije detinjstvo, uslove

da uče, budu zdrava i bezbrižna. Moja misija kao trenera i selektora nacionalne ženske reprezentacije je da negujem tim koji postiže dobre rezultate na terenu, ali i da motivišem decu da se bave sportom i neguju prave vrednosti. Volela bih da započnemo i nastavimo niz dobrih dela i da tako pomognemo onima kojima je to najpotrebnije. Svačije malo na kraju znači mnogo za promene i za lepše detinjstvo dece u našoj zemlji”, istakla je Marina Maljković.

„Verujem u misiju UNICEF-a i smatram da je ono što UNICEF radi u Srbiji izuzetno važno za najvredniji resurs koji imamo – našu decu. Zahvalan sam građanima i kompanijama, koji redovnim donacijama i ulaganjem u decu, zajedno sa nama učestvuju u razvoju našeg društva”, rekao je Đorđević.

Učlanjivanje građana u Klub prijatelja UNICEF-a putem potpisivanja trajnih naloga na standovima UNICEF-a u Ušće Shopping Centru i Mercator Centru započela

je u maju ove godine. Posetioci standova imaju mogućnost da na licu mesta, bez fizičkog odlaska u banku, postanu mesečni donatori UNICEF-a i na taj način pruže pomoći deci kojoj je ona najpotrebnija. Od početka kampanje, za svega četiri meseca, Klub prijatelja UNICEF-a dobio je preko 350 novih članova, redovnih mesečnih donatora. Posebnu podršku za ovu akciju obezbedile su nam četiri banke: Komercijalna banka, Banca Intesa, Societe Generale, i Raiffeisen banka.